

Κύριοι Υπαρχηγοί
Αγαπητοί συνάδελφοι
Κυρίες και κύριοι

28^η Οκτωβρίου,

ημέρα δόξας και υπερηφάνειας, ημέρα ορόσημο αποφασιστικότητας και προσήλωσης του ανθρώπου στην ενσυνείδητη διάκριση μεταξύ συμφέροντος και δικαίου.

Η Πολιτεία μας, εορτάζει πανηγυρικά την επέτειο αυτή και ο λαός μας υποκλίνεται στον υπέρ πάντων αγώνα των προγόνων μας ενάντια στην πλεονεξία, τη βαρβαρότητα και τη ματαιοδοξία. Ημέρα αδιάψευστης δόξας του ολιγοπληθούς έθνους μας, που επιβεβαίωσε ηχηρά ότι η μεγαλοσύνη των λαών δεν μετριέται με το στρέμμα, αλλά με της καρδιάς το πύρωμα.

Η εποποιία του 1940 αποτελεί τον πλησιέστερο σε εμάς μεγάλο άθλο του ελληνισμού. Είναι το Έπος, το οποίο παραδειγματικά εμπνέει και κινητοποιεί το λαό μας σε κάθε δύσκολη περίοδο. Μία πολεμική εποποιία, δομικό στοιχείο της μνημειακής ιστορίας μας, που μας δίνει κουράγιο σε κάθε δύσκολη συνθήκη στην οποία καλούμαστε να ανταπεξέλθουμε. Υποδεικνύει ότι το μεγαλειώδες και δυνατό, που κάποτε εκδηλώθηκε στις ψυχές των ανθρώπων, θα είναι εκ νέου η κινητήριος δύναμη με την οποία ένας λαός ξεπερνά τις προκλήσεις, τις αποστροφές, τα εμπόδια ή τις ατυχίες της ιστορίας.

Δεκαετίες μετά τα ιστορικά γεγονότα του Οκτωβρίου του 1940, βρισκόμαστε σήμερα εδώ για να θυμηθούμε πως εμπλακήκαμε στα τότε πολεμικά γεγονότα, να τιμήσουμε την γενεά εκείνη των προγόνων μας, να εμπνευσθούμε, να παραδειγματισθούμε αλλά και να προβληματιστούμε από όσα συνέβησαν, να συγκρίνουμε το τότε με το σήμερα και να χαράξουμε την βέλτιστη δυνατή πορεία για το μέλλον των απογόνων μας.

Την 28^η Οκτωβρίου 1940 η Ελλάδα επλήγη στρατιωτικά, για πολλοστή φορά στην ιστορία της, ευρισκόμενη στην, άκρως ενδιαφέρουσα για την εποχή, νότια απόληξη της Βαλκανικής, στο νοητό πολιτισμικό όριο μεταξύ δύσης και ανατολής. Οι διεθνείς γεωπολιτικοί ανταγωνισμοί και ο παρανοϊκός επεκτατισμός των ολοκληρωτικών καθεστώτων της Ευρώπης, δεν θα μπορούσαν να αδιαφορήσουν για αυτόν τον κομβικής σημασίας τόπο.

Το καθεστώς της Ιταλίας, με ιδεολογικό υπόβαθρο ολοκληρωτικής κοσμοθεωρίας, στρέφεται εναντίον της Ελλάδας με μία άνευ ανοχών και ενοχών επιδίωξη επιβολής και εδαφικής επέκτασης. Το χάραμα της 28^{ης} Οκτωβρίου, οι ιταλικές ένοπλες δυνάμεις προσβάλουν, πανταχόθεν και με κάθε μέσο της εποχής, τα ελληνικά τμήματα προκάλυψης της ελληνοαλβανικής μεθορίου και διεισδύουν στο ελληνικό έδαφος. Η επιθετικές αυτές κινήσεις των ιταλικών στρατευμάτων ξεκινούν ανήμερα της, εκ των υστέρων μετατεθείσας, Ορθόδοξης εορτής της Αγίας Σκέπης της Παναγίας, ώστε να προκύπτει εύστοχο το υμνολογούμενο απολυτίκιο, στη φράση του «καὶ σκέπεις τὸν λαόν σου νοερώς, ἐκ πάσης τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλῆς».

Η ιταλική προέλαση σταματά υπό τη σθεναρή αντίσταση του Ελληνικού Στρατού. Το Γενικό Επιτελείο Στρατού δεν περιμένει νίκες της 8ης Μεραρχίας και προτρέπει τον Μέραρχο Χαράλαμπο Κατσιμήτρο να σώσει την τιμή των ελληνικών όπλων, παρά ταύτα, αυτός διαβεβαιώνει με αυτοπεποίθηση ότι οι Ιταλοί δεν θα περάσουν. Και δεν πέρασαν. Όλες οι απανωτές γενικές επιθέσεις των Ιταλών, μέχρι τις αρχές Νοεμβρίου, αποτυγχάνουν. Ο Ιταλός δικτάτορας αναβάλλει την απόβαση στην Κέρκυρα και μεταφέρει συνεχώς ενισχύσεις στα βουνά της Ηπείρου. Οι ελληνικές δυνάμεις του αποσπάσματος Πίνδου, καθηλώνουν την επίλεκτη Μεραρχία Αλπινιστών «Τζούλια» και την 1η Νοεμβρίου, όταν καταφθάνουν οι πρώτες ελληνικές ενισχύσεις, ο Στρατός μας αντεπιτίθεται και ξεκινά η νικηφόρα προέλαση που θα αποτελέσει την πρώτη νίκη κατά του Άξονα επί ευρωπαϊκού εδάφους. Τα ιταλικά στρατεύματα εκδιώκονται και οι Έλληνες προελαύνουν απελευθερώνοντας τις περιοχές Κορυτσάς, Πόγραδετς, Δέλβινου, Αγίων Σαράντα, Αργυροκάστρου και Χειμάρας.

Με τον ερχομό της Άνοιξης, τις πρώτες ημέρες του Μαρτίου του 1941, σε μια απέλπιδα προσπάθεια ανάκαμψης, ξεκινά η μεγάλη εαρινή ιταλική επίθεση, η οποία προετοιμαζόταν από την αρχή του χρόνου, με μεγάλες και ξεκούραστες δυνάμεις, η οποία όμως σβήνει άδοξα. Σε αυτή την επίθεση, μεταξύ πολλών πράξεων ηρωισμού, γράφεται, από το 5ο Σύνταγμα της I Μεραρχίας, ο θρύλος του υψώματος 731, οι σύγχρονες Θερμοπύλες του ελληνισμού.

Τα εξαιρετικά αποτελέσματα του Ελληνικού Στρατού δεν ήταν τυχαία, αλλά είχαν υπόβαθρο το ενδιαφέρον των ιθυνόντων και της στρατιωτικής ηγεσίας της εποχής, των Αξιωματικών και των οπλιτών για την προπαρασκευή και την εκπαίδευση. Η διάρθρωση του στρατεύματος και οι συνθήκες ετοιμότητας οδήγησαν τις ελληνικές δυνάμεις σε έναν ακόμη ιστορικό άθλο.

Δέκα ημέρες μετά την οριστική ήττα των ιταλικών δυνάμεων, ο υπεράριθμος γερμανικός στρατός θα ανελάμβανε δράση. Τρία μερόνυκτα πολέμου ήταν αρκετά για να κατανοήσει η Γερμανία τον λόγο της ήττας των συμμάχων της. Η λύση για την επιτιθέμενη πολεμική γερμανική μηχανή δόθηκε από την καταρρέουσα Γιουγκοσλαβία, από όπου η 2^η γερμανική μεραρχία, πέρασε τα σύνορα και έφθασε στη Θεσσαλονίκη.

Με την είσοδο των γερμανικών στρατευμάτων στη Μακεδονία από την ελληνογιουγκοσλαβική μεθόριο, ξεκινά η κατάληψη της χώρας που ολοκληρώθηκε με τη μάχη της Κρήτης. Η Ελλάδα έχει πλέον εισέλθει σε μία από τις δυσκολότερες περιόδους της νεότερης ιστορίας της και τώρα καλείται να σηκώσει το τίμημα των αξιοπρεπών επιλογών της. Το εύρος των καταστροφών, των διώξεων, των κακουχιών, της πείνας και των εκτελέσεων αθώων ανθρώπων παραπέμπει στις δυσκολότερες στιγμές της εποχής του οθωμανικού ζυγού. Μέσα σε αυτές τις τραγικές για το λαό μας συνθήκες, ο πόθος για την ελευθερία θα κατατεθεί, στην ιστορία, με την Εθνική Αντίσταση, αδιάψευστο δείγμα της μαχητικότητας ενός λαού υπερήφανων και ανυπότακτων ανθρώπων.

Γιατί όμως να αντισταθούν οι Έλληνες με τόσο σθένος και γενναιότητα στη θέληση των δυνάμεων του Άξονα; Πόσες μάνες αγκάλιασαν για τελευταία

φορά τα παιδιά τους αποχαιρετώντας τα με το στερνό φιλί! Χωρίστηκαν οικογένειες και παιδιά δεν ξαναείδαν τους γονείς τους. Χιλιάδες ψυχές εγκαταλείφθηκαν να πεθάνουν από την πείνα στον μεγάλο λιμό του '41 - '42. Χιλιάδες εκτελέσεις.

Η απάντηση είναι πείσμα, για μια ιερή ιδέα. Η ιδέα αυτή ακούει στο όνομα Ελευθερία.

Οι Έλληνες, ομονοούντες, υπό την πεποίθηση της Σκέπης της Υπεραγίας Θεοτόκου, αντιστάθηκαν για το δικαίωμά τους στην αξιοπρέπεια, εναντιώθηκαν στην απανθρωπιά και καταπίεση του επεκτατικού ολοκληρωτισμού, αρνήθηκαν την υποδούλωση συνειδήσεων και ανθρώπων. Ας προσπαθήσουμε να φανταστούμε πώς και πόσο δοκιμάστηκε αυτή τους η απόφαση, μέσα στο θανατερό κρύο της μοναξιάς του πολέμου και των συμφορών της κατοχής. Ας αναλογιστούμε πως αυτός ο λαός, ορθώθηκε αγέρωχα απέναντι στο ζόφο της περιόδου και παγίωσε στη μνήμη μας το μεγαλειώδες και λαμπρό περιεχόμενο αυτής της στάσης του.

Τα διδάγματα που αποκομίζουμε από την εποποιία του 1940 ας μείνουν χαραγμένα στη συλλογική μας μνήμη και ας αποτελέσουν τον φάρο της ελπίδας σε κάθε τρικυμία που θα περιέλθουμε ως Πολιτεία, αλλά και ως άνθρωποι. Καθώς στις μέρες μας βρισκόμαστε και πάλι μπροστά σε παγκόσμιες πανανθρώπινες προκλήσεις, πρέπει να τις αντιμετωπίσουμε με την ίδια ελπίδα, με το ίδιο αγωνιστικό πνεύμα εκείνου του καιρού.

Να εξασφαλίσουμε ένα δίκαιο και δημιουργικό μέλλον για τους απογόνους μας, με την ενεργοποίηση των ιδεών και της λογικής του ελληνισμού, με τη βάπτιση σε διαχρονικές αρετές, αξίες και πρότυπα δια της παιδείας και της ηθικής καλλιέργειας, προτάσσοντας την κοινωνία και τον τόπο, έναντι της συντεχνιακής αλληλεγγύης, με γνώμονα το συλλογικό συμφέρον και την πρόοδο της χώρας μας.

Και επιπλέον, από την εμπειρία του λαού μας κατά το Β' παγκόσμιο πόλεμο, θεμελιώδης και αδήριτη προκύπτει η ανάγκη αποπομπής κάθε ιδέας επιθετικού πολέμου και η παγίωση της ειρήνης στον κόσμο. Η καταστροφή, ο πόνος και η αισχρότητα των πολέμων δεν μπορούν να αποτελούν συνοδούς μιας πολιτισμένης και υγιούς ανθρωπότητας. Ορθώς, πριν πολλούς αιώνες, ο ποιητής Μένανδρος ανέφερε ότι, η ειρήνη δίνει ψωμί στον γεωργό, ακόμα κι αν βρίσκεται ανάμεσα στα βράχια, αντίθετα ο πόλεμος του φέρνει δυστυχία κι αν ακόμα βρίσκεται στην πιο εύφορη πεδιάδα, ενώ ο Ηρόδοτος μας βεβαιώνει ότι ο καιρός του πολέμου δεν είναι άλλος από αυτόν που οι γονείς θάβουν τα παιδιά τους και όχι το αντίθετο.

Ας προσηλωθούμε στην ειρήνη, ειρήνη είναι το γέλιο των παιδιών στις γειτονιές, το χαμόγελο της μάνας, η ειρήνη είναι σαν τον ήλιο που δίνει ζωή στην πλάση, τα όνειρα των νέων είναι ειρήνη, είναι η πλατιά οδός την οποία βαδίζουμε με την ελπίδα κάθε αύριο να έχουμε προσθέσει και ένα επιπλέον λιθαράκι, στην οικοδόμηση ενός ασφαλέστερου και ομορφότερου κόσμου τον οποίο θα παραδώσουμε στους νέους μας και στα παιδιά μας.

Δεόμαστε προς εξάλειψη των ιστορικών ανομημάτων όσων επιβουλεύτηκαν κατά το παρελθόν την ελευθερία μας και έσπειραν δυσβάστακτη καταστροφή στον τόπο μας, διατηρώντας όμως, παράλληλα, ακέραια τη θέληση να επαναλάβουμε την έμπρακτη εναντίωσή μας σε οποιονδήποτε αιθεροβάμονα και ματαιόδοξο βουληθεί να αμφισβητήσει το ελεύθερο και εύψυχο του λαού μας.

Κλείνοντας, προσμένοντας τη μέρα που η δύναμη της αγάπης στον κόσμο θα υπερνικήσει την αγάπη για τη δύναμη, αντί αναφωνήσεως, ας ευχηθούμε,

Αιωνία η μνήμη και η δόξα των ηρωικώς πεσόντων.

Ειρήνη και πρόοδο για την Πατρίδα μας.

Ειρήνη και πρόοδο για όλη την ανθρωπότητα.

Χρόνια πολλά.